

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "תולדות" - "ימי שלישי עם מורי"

מיץ אלבום היה פרשן וכתב ספורט אמריקאי מצליח - בשיא הקריה המקצועית שלו. כשמתברר לו במפתיע כי הפרופסור האהוב עליו מימי לימודיו בקולג', חולה במחלה סופנית, הוא מחליט לעזוב את הכל ולהגיע בטיסה בכל יום שלישי, כדי לבקר את המרצה שהיה לו לחבר ולמורה דרך בחיים.

כך נולד לו המפגש הקבוע: **"ימי שלישי עם מורי"**. מפגש שהפך לספר ולסרט (זוכה פרס אמי לשנת 1999). מפגש שהיה קורס של מרצה הדועך ממחלת ניוון שרירים - ALS ותלמיד צמא הדעת. קורס העוסק בתובנות החיים ובמטרתם. קורס של חיים, העתיד להסתיים עם מותו של המרצה.

והמרצה, פרופ' מורי (מוריס) שוורץ (אכן, יהודי...) חוקר ומרצה לסוציולוגיה באוניברסיטת ברנדייס היוקרתית שליד בוסטון, איש מלא שמחה וחוש הומור, פתח את ליבו בפני תלמידו הקרוב ושיתף אותו במחשבותיו - תובנותיו על ההתמודדות עם המחלה, על החיים ומשמעותם וגם על המוות... בבחינת: **"שיעורים על החיים"**.

מורי חלק את תובנותיו עם אנשים רבים, אך מיץ אלבום, זכה ל"קורס" פרטי, מן המנטור וה"מאמן" שלו, כפי שקרא לו.

במהלך שיחות הנפש העמוקות והארוכות, צפה ועלתה מיד נקודת השוני המהותיות בין השניים. מיץ חי לו בעולם הזוהר של הספורט האמריקאי. עולם תחרותי של זוהר ורכילות "צהובה" ובעיקר, בעולם בו המרוץ אחר חשבון בנק שמן, הוא העיקר.

ואילו מורי, הוא חי בעולם של סוציולוגיה, המתרכז בחברה, באחר ובצרכיו. כשאת עיקר חייו מילאו קשריו האנושיים, מחקריו בתחום החברה, תלמידיו והתנדבות בתחום בריאות הנפש.

על כך אמר מורי לתלמידו מיץ, את התובנה הבאה:

"אם אתה רוצה להכניס משמעות לחיידך, עליך להקדיש את עצמך לאהבת אחרים. להקדיש את עצמך לקהילה שסביבך ולהקדיש את עצמך ליצירת משהו שנותן לך מטרה ומשמעות".

בפרשתנו, פרשת תולדות, מחפש אליעזר, אשה ליצחק, בשליחותו של אברהם. ומה הקריטריון לבחירה? האם יופי, או שמא יחוס?!

אליעזר מחליט לבחון את המועמדות במידת החסד (ברוח דבריו של מורי...). ככתוב: "וְהָיָה הַנֶּעֱרָר אֲשֶׁר אָמַר אֵלָיָהּ הֲטִי נָא כֶּדֶף וְאֲשַׁתָּה וְאִמְרָה שְׂתָה וְגַם גְּמִלֶיךָ אֲשַׁקָּה אֶתְּהָ לְעִבְדְּךָ לְיָצֵחֶק..." (בראשית כד, יד).

מבחן החסד של אליעזר הינו קשה. הוא מחפש את הנערה שבמענה לבקשה של "כוס" מים, תציע לו בנוסף, גם להשקות את גמליו....

ומדוע מחליט אליעזר לבחון את המועמדת דווקא במידת החסד ולא בתחום החכמה והדעת או שמא במידות אחרות?

"עולם חסד יבנה" אומר דוד המלך בתהלים (פט, ג). **החסד הוא הבסיס לקיום העולם.** כי מי שיש לו את מידת החסד, גומל טוב עם עצמו ועם סביבתו. עינו טובה והסתכלותו חיובית והוא תורם לעולם.

זאת ועוד, גמילות החסדים רצויה ומתקבלת בפני הקב"ה, כקורבן המכפר על חטאיו של האדם (אבות דרבי נתן, פרק ד).

"נקודה טובה" לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

כאשר הקב"ה מחליט להביא מבול על העולם ולהקים אותו מחדש על ידי נוח ומשפחתו, הוא עושה להם **סדרת חינוך רוחנית**, כדי להבטיח שהעולם החדש יבנה טוב יותר.

וכך במשך ימים רבים היו נוח ומשפחתו שקועים בעשיית חסד עם גן החיות האדיר שהיה איתם בתיבה. כאשר כל מין וסוג צריך מזון אחר, במועד אחר...

אחרי סדרת חינוך אינטנסיבית שכזאת, אין ספק שנוח ומשפחתו למדו לראות את צרכיו של ה"אחר" ולדרוש בטובתו.

זו אולי כוונת הפסוק שהבאנו: **"עולם חסד יבנה"**. העולם נבנה מחדש על ידי נוח ומשפחתו, על יסוד מידת החסד (משיחותיו של הרב גולדוויכט זצ"ל - ראש ישיבת כרם ביבנה).

וכשם שהדבר נכון וראוי בבניית העולם, כך שבעתיים חשובה מידת החסד כיסוד לבניית הזוגיות והמשפחה. כאשר שני זרים אמורים להפוך ל"אחד", הדרך היחידה לעשות את זה היא על ידי התבוננות בעולם מנקודת מבטו של השני. מה הוא חושב, מה הוא צריך ועוד.

כאשר התורה מתארת את המעבר מן המצב הפרטי והאישי אל המצב הזוגי היא משתמשת בלשון של **דבקות**, ככתוב: **"על כן יעזב איש את אביו ואת אמו וידבק באשתו והיו לבשר אחד"** (בראשית ב, כד).

מידת החסד היא זו שעוזרת לאדם לשנות את מבטו והתייחסותו לחיים ומוציאה אותו ממבצרו האישי - מן ה"אני", "עצמי" ו"שלי", אל היחד של הזוגיות, אל התא המשפחתי ואל כיכר השוק החברתית.

"עולם חסד יבנה" - גם העולם הגדול וגם העולם הקטן, האישי והזוגי.

כך מבינים אנו, מדוע בחר אליעזר במידת החסד כקריטריון הבחינה בעת חיפוש אחר אשה - שותפה לחיים, ליצחק אבינו.

נחזור לסיפור בו פתחנו. הספר **"ימי שלישי עם מורי"**, הפך ללהיט גדול שהכניס למחברו - מיץ אלבום כסף רב. את הכסף הוא תרם לאלמנתו של מורו, לכיסוי החובות וההוצאות הרפואיות הרבות, שנתרו עם מותו של **מורי** - המורה לחיים...

אכן, **"עולם חסד יבנה"....**

מרכת שבת *life*

אשה כול